

פרק ראשון

צמצום וקו, עיגולים ויושר, אורות אח"פ דא"ק

א. עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו אחד.
רצה וצמצם אורו לברוא כל הבריות,
נתן להם מקום.
אין לך דבר שאין לו מקום.
נמצא המקום שווה לכולם.
והאין סוף ב"ה מקיפו לכל צד.
וקו יוצא ממנו לצד אחד,
בוקע ונכנס, ועושה כל המדרגות. (כו)

עשר מדרגות הן, מדתן שאין להם סוף.
עשרה עגולים, ויושרם באמצעם,
שבהם מידותיו של מקום –
חסד, דין, רחמים.

מנהג כל בריותיו במשפט,
משכיר ומעניש,
ומחזיר כל רעה לטובה,
ומביא בריותיו לרצונו.
וכן הוא אומר (ישעיה מד, י):
"אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים". (כז-כח)

כל מה שברא הקב"ה בעולמו
לא בראו אלא לכבודו,
שנאמר (ישעיה מג, ז):
"כל הנקרא בשמי ולכבודי
בראתיו יצרתיו אף עשיתיו".
ואומר (שמות טו, יח):
"ה' ימלוך לעולם ועד".

ב. עשר ספירות פנימיות וחיצוניות –
דמיון כמראה אדם.
הראשון שבכולם - אדם קדמון.
וממה שנגבל בפנים
יוצאים ארבע חושים חלק ממנו: רשר"ד. (כט)
ג. ד' אותיות הוי"ה ב"ה
ד' מלואים: עסמ"ב טנת"א

נכללים אלו מאלו.
ע"ב בגולגולת, ענפיו נעלמים,
מן השערות של הראש הם יוצאים.
יצא ס"ג מן האזנים ולמטה.
טעמים שלו ג' מינים :
עליונים, תחתונים, אמצעים.
עליונים באזנים,
אמצעים בחוטם,
תחתונים בפה
יצאו עליונים מן האזנים,
עשרה מהימין ועשרה מהשמאל,
אלו פנימים ואלו מקיפים לגביהם,
כלולים בה' אחת שצורתה ד"ו.
עד היכן הם יורדין ?
עד כנגד שבולת הזקן.
יצאו אמצעים מן החוטם,
עשרה מימין, ועשרה משמאל,
אלו פנימים, ואלו מקיפים לגביהם.
והרי נתקרבו זה לגבי זה,
ונתגלתה ו' של ה' בששה אלפין.
יוצאים ויורדין עד החזה. (ל)

יצאו התחתונים מן הפה,
י' פנימים וי' מקיפים,
ונתגלתה הד' שבה' בד' אלפין,
שנים יוי, ושנים יוד.
מב' אזנים ומב' נחירים –
ב' הבלים בימינו של הפה
ושני דיבורים בשמאלו,
נשרשים בב' לחיים - עליון ותחתון.
יוצאין ויורדין עד הטבור. (לא)
ד. יצאו ראשונה,
מלכות בתחלה, וז"א אחריה, וכן כולם.
וכח הכלי בלוע בהם.
הדק שבהם חזר ונכנס,
כתר בתחלה וכולם אחריו.
נתעבה הנשאר,
ונעשה כלי מניצוצות שנפלו בו
מהכאת אור חזרתו של עליון
ורשימו של תחתון.
בראשונה היו כלם נפשות.
הרויחו זה מזה ביציאתם וכן בחזרתם,
כל אחד כראוי לו, עד מקיף שני.
נשאר הכתר בפה דא"ק,
ושאר התשעה יצאו,
עד שנמצאת מלכות כלי בלי אור.
כל הכלים כלי אחד,
אלא שעשר שנתות יש לו,
זה עקודים. (לב)

פרק שני
אורות העינים, שבירת הכלים דז"ת ונפילתם לבי"ע, וירידת האחוריים דג"ר

א. עמדו נקודותיו לצאת,
אסף ס"ג המ"ה וב"ן שלו,
ומ"ה וב"ן עמהם,
מן הטבור ולמעלה;
ופרש שם מסך,
מתחיל מלפניו בחזה,
ומשפע ויורד מאחריו,
עד כנגד הטבור.

ומן הב"ן עלו ויצאו מן העינים
עשר ספירות מן הימין, ועשר מן השמאל.
יצאו וירדו מן הטבור ולמטה,
ולקחו אור ממה שלמעלה:
כח"ב מאח"פ בשבלתה של זקן,
והשאר מן הפה משם ולמטה.

ומבפנים ירד ובקע ב"ן כנגדם,
והאיר דרך עורו לחוץ.
מן הטבור ומן היסוד
נחלקת אור לכתר ולחו"ב,
והשאר מאצבעותיהם של רגלים.
נמצא:
ג' ראשונות מתוקנים זה כנגד זה,
והשאר זה תחת זה . (לג-לד)

ב. יצאו עשרה כלים בראשונה,
ואורותיהם אח"כ.
ירדו האורות לכח"ב וקבלום;
לז"ת ולא קבלום.
ירדו כליהם למטה,
ואורותיהם עלו למקומם.
ועליהם הוא אומר (בראשית לו, לא):
"ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום
לפני מלך מלך לבני ישראל". (לה)

ג. עשר ספירות עומדות ליחלק בששה פרצופים,
ומהם נעשו ד' עולמות – אבי"ע
ומסופם יוצא הרע,
שנאמר (ישעיה מה, ז):
"יוצר אור ובורא חושך עושה שלום ובורא רע".

זיקין ניצוצים אין ביניהם חיבור,
שנאמר (משלי טז, כח):
"ונרגן מפריד אלוף".
וברשעים הוא אומר (תהלים צב, י):
"יתפרדו כל פועלי און".

אבל בקדושה מה הוא אומר (זכריה יד, ט):
"והיה ה' למלך על כל הארץ
ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד" -
שתיקון הכל ביחוד. (לה)

ד. בתחלה היו כל החלקים שוים.
באו האורות ולא קיבלום, נשברו ונפלו.
נגזז המעולה שבהם,
ומן הנשאר ירד הטוב שבו לבריאה,
ושלאחריו ליצירה,
ושלאחריו לעשיה.
כשחזרו ונתקנו, נעשה מג' ד'.
נמצאת עשיה השניה תחתונה מהראשונה.
ומסופה הרע יוצא,
הוא שהנביא אמר (עובדיה א, ב):
"קטן נתתיך בגוים בזוי אתה מאד". (לו)

ה. מי הם היורדים ?
ז"ת, ואחוריהם של חו"ב;
אלא שז"ת ירדו לבריאה,
ואחוריהם של חו"ב למקום זו"ן שבאצילות:
אחורי חכמה מלפניהם
ואחורי בינה מאחוריהם.

ז"ת נשברו;
ואחורי חו"ב לא נשברו אלא נפלו;
ואחורי נה"י של כתר נפגמו עמהם. (מא)

נמצאו:
ז"ת שבכל פרצוף שבורים,
ואחורי חו"ב נפולים,
ושל נה"י של כתר פגומים.
באיזה פרצופין דברו ?
באותן שלאחר כך. (לז)

ו. כיצד נפלו ?
ראשון שבכולם דעת,
קבל ז' אורות, ולא עמד בהם, נשבר ונפל,
כליו בדעת דבריאה,
ואור שלו במלכות דאצילות.
קבל חסד אחריו ששה אורות נשבר ונפל,
כליו בבינה דבראה,
ואור שלו ביסוד דאצילות.
קבלה גבורה על דרך זה, נשברה ונפלה,

כליה בחכמה דבריא, ואורה בנ"ה דאצילות.
קבל תפארת על דרך זה, נשבר ונפל,
כליו בכתר דבריא,
ואור שלו עמד במקומו.
נתפשט כלי הכתר וקיבלו.
ואור הדעת עלה ביניהם,
ונפל כלי שלו שניה עד המלכות דבריא.
יצאו האורות לנ"ה.
מצאו שם אור הגבורה שנפלה.
נתפשטה הבינה וקבלתו,
וירד כליה שניה עד היסוד דבריא.
קבלו נ"ה, ונשברו,
ונפל כלים בנ"ה דבריא,
ואורם עלה לכליה של בינה.
יצאו האורות ליסוד,
ומצאו שם אורו של חסד.
נתפשטה החכמה וקבלתו,
נפל כליו שניה עד התפארת.
קבל היסוד, נשבר ונפל,
כליו לגבורה דבריא,
ואור שלו עלה לכתר.
קיבלה המלכות, נשברה ונפלה,
כליה לחסד דבריא,
ואור שלה עלה לכתר.
זה סדר שבירתם של ז"ת,
שבהם הוכנו ונעשו בי"ע . (מ)

ז. ירידת אחוריים של חו"ב
לפי שבירתם של תחתונות.
חו"ב - פנים בפנים.
נשבר דעת,
ונפלו חו"ג שבחו"ב בגוף,
חזרו שלא להסתכל זה בזה.
נשבר חסד,
ירדו אחוריו של אבא עד היסוד,
והפך אחוריו לפני אימא.
נשברה גבורה,
ירדו אחוריה של אימא עד היסוד,

חזרו שניהם אחור באחור.
נשבר שלישו של תפארת,
ירדו אחורי יסודיהם של או"א.
גמר ת"ת להשבר,
ירדו חו"ג שביסו"ת בגופם,
חזרו שלא להסתכל זה בזה.
נשברו נ"ה,
ירדו אחוריהם של יסו"ת עד היסוד.
נשבר היסוד,
נפלו אחורי יסודיהם.

נשברה מלכות,
ירדו אחורי עטרותיהם.
ונשלם פגמם של נה"י דכתר,
שבהן נכנסין חו"ג בחו"ב. (מג)

ח. ורפ"ח ניצוצין של אור
מארבעה ע"ב דעסמ"ב
ירדו עם הנשברים לקיימם.
כל היורד - מירידתם של מלכים הוא יורד,
וכל החוזר ועולה - מחזרתם הוא חוזר.
ובסופן של דברים מה הוא אומר (ישעיה ל, כו):
"והיה אור הלבנה כאור החמה", וגו';
ואומר (שם):
"ביום חבוש ה' את שבר עמו ומחץ מכתו ירפא"
רפואה שאין אחריה מכה;
ואומר (זכריה ג, ט):
"ומשתי את עון הארץ ההיא ביום אחד";
ואומר (שם יד, ט):
"והיה ה' למלך על כל הארץ
ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד". (מד)

פרק שלישי
בנין פרצופי עתיק, אריך-אנפין, אבא ואימא

א. יצא מ"ה מן המצח,
בירר לו ועשה מכל שבריהם של כלים
חמשה פרצופים,
ועתיק שעל גביהם,
ומאחוריהם של או"א - יעקב ולאה.
כתר דמ"ה וחצי כתר דב"ן,
ומן השאר הראוי לו לעתיק.
חכמה דמ"ה וחצי כתרו של ב"ן,
ומהשאר הראוי לו זה א"א.
בינה דמ"ה וח"ב של ב"ן,
ומהשאר הראוי להם - או"א.
ו"ק דמ"ה וו"ק של ב"ן - ז"א.
מלכותו של מ"ה ומלכותו של ב"ן - נוק'.
תיקונם בזכר ונקבה.
ומדו"ן הם נתקנים :
בזיווג, עיבור, לידה, וגדלות. (מה-מו)

ב. בזיווג כיצד ?
מעלה נוק' מ"ן - בירוריהם של כלים,
ויורדים כנגדם אורותיו של מ"ה.
עומדים בנוק' ונתקנים בה - זה העיבור.
יצאו למקומם - זו היא לידה.
הלביש תחתון לעליון והגיע לשיעורו - זה הגדלות.
יונק מתחלה - שהוא צריך לעליונו.
השלים והלביש - עושה את שלו. (מז)

ג. עליתם של מלכים ארבעים יום.
כיצד ?
עשרה ימים חסד ונצח לנצחו של אצילות.
ועשרה - דעת ותפארת ליסודו.
עשרה - גבורה והוד להודו.
ועשרה - יסוד ומלכות למלכותו. (מז*)

ד. נתקן עתיק דו"נ.
מ"ה שלו - זכר לפניו,
וב"ן שלו - נוק' לאחוריו.
פני מ"ה לפניו, ופני ב"ן לאחוריו.
נמצא עתיק כולו פנים.
נתקן אריך דו"נ,
הזכר בימינו והנוקבא בשמאלו.
תיקונו של א"א מזיווגו של עתיק.
תיקונו של עתיק מזיווג עליון ממנו. (מח)

ה. מזיווגו של א"א נתקנים או"א,
זה זכר וזה נקבה,
ומזיווגם - זו"ן.

יסודו של עתיק כלה בחזהו של א"א,
וחו"ג מתגלים ממנו.
יצאו הגבורות ראשונה מפני דוחקם של חסדים,
סבבו את היסוד לכל רוח.
יצאו החסדים חצים לימין,
ודחו את הגבורות כולם לשמאלו.
ירדו חצים מן החזה ולמטה,
והחסדים יורדים כנגדם למתקם.

נמצאו:
ב' חסדים וחצי מגולים,
וב' חסדים וחצי מכוסים, מוציאים הארתם לחוץ.

יצאו מן החסדים אבא וישראל סבא לימין של אריך,
ומן הגבורות אימא ותבונה לשמאלו.
אימא ותבונה - רגליה של זו בראשה של זו;
מה שאינו כן אבא וי"ס.

ששני חצאיהם של גבורות מגולים כאחד,
וחצים של חסדים מכוסים ביסוד. (מט)

ו. או"א - שני מוחותיו של אצילות –
מלבישים זרועותיו של א"א.
בנינם ממ"ה וב"ן,
ותיקוניהם מאורותיו של אריך.

מג' פרקיהם של זרועות לחב"ד שלהם,
ומת"ת לשאר כל גופם.

ומג' פרקים ראשונים של חג"ת
לעשות מוחותיהם כאחד,
מפרקים שניים לחג"ת שלהם,
מפרקים שלישיים לנה"י שלהם.

פרקו הראשון של ימין מתלבש בראשו של אבא,
כנגדו בשמאל באימא,
שני לו בחג"ת של זה וזה, שלישי לו בנה"י,
והת"ת נכסה תחתיהן מאליו עד החזה. (נ)

ז. או"א - מ"ה וב"ן בשניהם.
נתחברו זה בזה,
נתן אבא ב"ן שלו לאימא,
ונטל מ"ה שלה לעצמו.
שני מ"ה בימין - אבא ויש"ס,
שני ב"ן בשמאל - אימא ותבונה. (נא)

ח. ישו"ת כיצד?
מלכותם של או"א נעשית פרצוף לעצמה,
וחצי ת"ת ונה"י שלהם מלובשים מוחים בתוכם.
חזרו או"א להשתלם משם ולמעלה.
נמצאו:
או"א כלים בחזה של א"א,
יסו"ת בטבור שלו.

אבא ויש"ס אימא ותבונה –
פעמים שנים, פעמים אחד –
שהם מתחברים זה בזה. (צ).

ט. מוחין של ז"א מאו"א,
מלובשים בכלים שלהם, זהו הצל"ם.
כיצד?
מלכותו של עליון פנימיות בתחתון –
מלכותם של או"א בז"א.

נה"י שבה נכנסים בתוכו,
ט' פירקיהן בט' איבריו, זה צ'.
ושבע ראשונות שלה מקיפים עליו מבחוץ –
ל' מ' שלו. (מ)

י. או"א ישו"ת - שנים,
ז"א למטה מכולם, מוחיו מיסו"ת.
מלכות שלהם צלם שלו,
אלו יסו"ת שניים.
מן החזה שלהם ולמטה ניתן לו למוחין.
ונעשים כנגדם נה"י חדשים לעצמם,
משתלשלים ויורדים מאחוריו עד כנגד החזה,

כאם זו שרובצת על בניה.
מן החזה ולמעלה : ל' מ' שלו,
זה גדלות ראשון. (נד)

יא. נעשו אחד,
וז"א למטה מהם, מוחיו מאו"א,
מלכות שלהם צל"ם שלו,
אין כאן ישו"ת אלא אחת.
מן החזה ולמטה - צ' שלו,
והשאר - ל' מ'.
הרי זה גדלות שני. (נה)

יב. זיווג של או"א תדירי,
ושל יסו"ת - לפרקים.
זיווג חיות העולמות - תדירי,
ושל מוחים - בזמנם. (ק)

פרק רביעי
בנין פראצוף ז"א ע"י עיבור יניקה וגדלות - קבלת מוחין

א. ז"א - שש קצותיו של עולם,
ונוק' - מלכות שלו.
קפל א"א את רגליו והעלם על חג"ת שלו.
עלו כליו של ז"א אחריהן והלבישום.
כצורתן בא"א צורתם בז"א –
שלוש על גבי שלש,
ומלכות - רביעית אחריהם.
נטלם א"א ובררם, והוציאם בזיווגו.
נטלום או"א ותקנום לגמרי :
בג' ימים, ובמ' יום, בג' חדשים, ובג' עיבורים. (נז)

ב. ג' ימים כיצד ?
אלו ג' ימים של קליטה .
יום א' : תיקן אבא את הימין שבהם.
יום ב' : אימא את השמאל שבהם.
יום ג' : נתן אבא את שלו באימא,
ונתחברו אלה באלה.
ג' מילויים הם :
מילוי של מ"ה - י"ט. ושל ס"ג - ל"ז, ושל ע"ב - מ"ו.
תיקונו של ז"א –
ו' מי"ט נכנסים ביום ראשון, ו' בב', ז' בג'.
למה ו' ? שקויו של ז"א נתקנים בהם.
ובשלישי אחד יותר מפני חבורם של אורות.
ל"ז בל"ז ימים - הרי מ' יום.
נוצר הולד באורה של אימא,
מ"ו במ"ו ימים ; כמשלוש חדשים –
זמן היכרו של עובר. (נח)

ג. בנינו של ז"א –
כלים וניצוצות ואורות:
כלים שנשברו,
ניצוצות שירדו,
אורות שנסתלקו.
חוזרים ונתקנים זה בזה בג' עיבורים –
של ז' חדשים, ושל ט', ושל י"ב.
אימא ותבונה מתחברים כאחד,

וג' מקומות של יסוד יש בהם:
יסודה של אימא,
ויסודה של תבונה,
ומקום החתך - כשהן מתפרדות נחתכות זו מזו.
נתקנים כליו ביסודה של תבונה,
ניצוציו במקום החתך,
אורותיו ביסודה של בינה.
כנגדם למטה ג' מדורות. (o)

ד. גופו של ז"א עשר ספירות.
נתבררו ז' ספירות בז' חדשים,
וג' ספירות בכ"ד חדשים של יניקה,
ח' חדשים לאחת.
ז' שהם ט',
שהדעת מתחלק לחסדים וגבורות. (עא)

ה. ג' כלים הם:
נה"י כלי א', פנימי לו חג"ת, פנימי לו חב"ד.
וג' נשמות בתוכם –
נפש בנה"י, רוח בחג"ת, נשמה בחב"ד.
אימתי הם נתקנים?
בעיבור יניקה ומוחין. (סא)

ו. כיצד נה"י בעיבור?
נה"י וחג"ת שלו - חיצוניות,
וחב"ד - נפש בתוכם.
חג"ת ביניקה?
נה"י וחג"ת: חיצוניות,
וחב"ד רוח בתוכם.
חב"ד בגדלות?
אלו חג"ת שעולים ונעשים חב"ד,
ונה"י במקומם,
ונה"י אחרים מתחדשים להם למטה.
חב"ד יורדים בכלם,
זהו נשמה, שבה נרנח"י.
נר"ן - פנימים, ח"י – מקיפים להם.
חזרו כל הכלים חיצוניות לגבה.

ג' של ג':
נה"י חג"ת חב"ד - בנה"י,
נה"י חג"ת חב"ד - בחג"ת,
נה"י חג"ת חב"ד - בחב"ד.
ונר"נ של גדלות בתוך כולם.
כנגדם באדם –
בשר וגידים ועצמות, ונר"נ בתוכם. (סג)

ז. כל הנה"י נעשים נה"י,
וכל חג"ת - חג"ת,
וכל חב"ד - חב"ד.
חב"ד שמנה"י - עצמות,
חב"ד מחג"ת - קרומות,
חב"ד מחב"ד - מוחין;
שכן בגופו של אדם
עצמות קרומות ומוחין,
ונשמה בתוכם.
חזרו כל החיצוניות - נה"י וחג"ת,
וכל הפנימיות - חב"ד להם.
כנגדם באדם - גוף ונשמה.
נחלקו הכלים לפנימי וחיצון,
ונשמה בתוכם - אורות וניצוצות.
בנינו של ז"א משוכלל מכל אלו. (דס)

ח. ד' עיבורים הם:
ב' בחיצוניותו, וב' בפנימיותו –
עיבור דו"ק, ועיבור דמוחין.
עיבור ראשון י"ב חדשים, שני לו ט' בחיצוניות.
כנגדם בפנימיות - של ט', ושל ז'. (ע)

ט. היניקה כ"ד חדשים.
בירורם של הי"מ.
ממנה לגדלות י"א שנה ויום א'.
כיצד?
ז' פרקיהם של נה"י דתבונה בז' שנים,
ועטרה שלה ביום א',
שבו יוצאים החסדים מגולים מן החזה ולמטה.
יורדים ונכללים ביסוד,
וחוזרים בקווייהם מלמטה למעלה

עד שעולים בכל שש קצותיו.
ה' גבורות יורדות אחריהן ונמתקים ביסוד,
ב' וחצי בירידה,
והשאר בחזירתם של חסדים
עולים ומתמתקים אתם.
החסדים - גידולו של זעיר.
והגבורות - גידולה של נוק'.
שהנהגתו של זכר לימין, ושל נוק' לשמאל. (עא)

י. חזרו החסדים לחסד ולגבורה,
והגדילום, והם נכפלים.
נמצאו כל אחד ו' שלישים .
ג' נשארים במקומם,
ב' מחסד עולים לחכמה,
וב' מגבורה לבינה,
והשלישי שבשניהם לימין ושמאל שבדעת.
נכפלו ב' שלישיו של ת"ת ונעשו ד' .
ב' למקומם,
א' לכתר נוק',
וא' עולה למכוסה, ומכפילו.
נשאר א' במקומו,
וא' מעלהו עמו עד הכתר.
נמצאו שני מלכים משתמשים בכתר אחד.
ז"א נשלם בשלו.
עליתם של חסדים בחב"ד ג' שנים,
ושנה, לכתר ששורה על גביהם.
יומם של חסדים עולים לכתר.
והרי י"ג שנים ויום א',
זה הגדלות. (עב)

יא. למעלה מצ' - ל" מ' מקיפין.
זמנם שתי שנים,
אלו מאימא.
פנימים דאבא ג' שנים.
וב' שנים למקיפיו,
הרי זה מלוי זקן . (עג)

יב. בתבונה - קטנות וגדלות :
קטנות ראשונה, וגדלות ראשונה.

כנגדם באי' - קטנות וגדלות שנייה.
כענינו בראשונה ענינו בשנייה.
שמוחין הראשונים מלמטה, והשניים מלמעלה.

פרק חמישי
בנין פרצוף נוקבא מאחורי ז"א ונסירתה

א. קביעותה של נוק' – נקודה אחת,
שביעית לששה.
עלה הז"א, ועלתה אחריו
בעיבור וביניקה ובגדלות. (עד)

ב. ו"ק תלת גו תלת,
והמלכות רביעית אחריהן על היסוד.
ירדו נה"י ונתגלו חג"ת,
נשארה המלכות דבוקה בת"ת מאחוריו.
עלו חג"ת ונעשו חב"ד,
עלתה המלכות ונשרשה בדעת. (עד)

ג. יורדת להבנות –
בנינה מנה"י שלו מאחוריהם.
ת"ת בכתר, נו"ה בחו"ב, יסוד בדעת שבין כתפיה.
אלו פרקים ראשונים,
והשאר בשאר גופה.
ח' שנים לח' פרקיהם,
שיסודו של זכר ארוך ב' פרקים.
נמצא כלה בסוף ת"ת שלה,
שממש יורדות הגבורות ממנו ליסוד שלה ביום א'.
חוזרים מלמטה למעלה:
מיסוד לת"ת שנה א',
ממנה לדעת שנה א',
שנה אחת לכתר שלה,
מדעת לכתר שנה א'.
אלו י"ב שנים ויום א',
שהנוק' מקדמת לזכר.
נמצאו דו"נ מדובקים מאחוריהם,
ועליהם הוא אומר (תהלים קלט, ה):
"אחור וקדם צרתני". (עב)

ד. יוצאת אימא מז"א, ומוחיו בתוכה.

ונה"י אבא מלובשים בה.
נכנסים ובונים את הנוק' מתוקנת על ידיהם.
וחסד נמשך לז"א שדוחה הגבורות שבאחוריו,
וניתנים על ידיהם לנוק',
ונסרה ממנו.
נמצא:
נוק' בנויה לשמאל,
וז"א לימין.
חוזרים זה נגד זה ונבנית לפניו.
עליהם הוא אומר (בראשית ב, כב):
"ויבן ה' אלהים את הצלע ויביאה אל האדם". (עו)

ה. בנינו של פרצוף בכ"ב אותיות.
כ"ב אותיות לנוק' מז"א, נכללים ביסודה,
ומנצפ"ך גבורות מ"ן בתוכם.
וכ"ב אחרות ניתנות לה מאימא שלא על ידו,
ומנצפ"ך מ"ן בתוכם.
כ"ב אותיות דלת וציר
נמצאו שתי דלתות ושני צירים שהם ם אחת,
זה הכלי.
כ"ב אותיות מאימא נכללים כאחד,
חודש לכ"ב אותיות,
וה' חדשים לה' של מנצפ"ך –
שהם חדשים שבין נערות לבגרות. (עז)

ו. ופרגוד בין עולם לעולם,
שממנו יוצאין עשר ספירות של תחתון
מעשר ספירותיו של עליון.
כל העולמות שווים,
אלא שכחם של עליונים יפה.
יצתה בריאה, התחילו הנפרדים.
נשמותיהם של צדיקים מבריאה,
למטה ממנו יצירה, שמשם מלאכים.
למטה ממנה עשיה, שמשם גשמים.
כללם של עולמות ד',
שבהם שולטים ד' אותיות של השם ב"ה.
י' באצילות, שבו כל מדרגותיו נסדרות בתיקונם.
וה' יורדת ממנו לבריאה, ומנהיגתה;
ו' ליצירה;
ה' לעשיה.

כנגדם בעולם - דצח"ם.
וכן הוא אומר (ישעיה מג, ז):
"כל הנקרא בשמי ולכבודי
בראתיו יצרתיו אף עשיתיו". (עח)

פרק ששי
זיווגי זעיר-אנפין ונוקבא, מ"ד ומ"ן

א. שפעו של עולם מזיווגם של זו"נ.
ה' זיווגים הם .
ישראל ורחל, יעקב ורחל,
ישראל ולא, יעקב ולא מן החזה ולמעלה,
יעקב ולא אף מן החזה ולמטה. (צו)

ב. מ"ד ומ"ן –
זה גופו של זיווג.
מ"ן מן הנקבה ומ"ד מן הזכר.
אין מ"ד בלא מ"ן.
ואין מ"ן בלא תשוקה.
הוא שהכתוב אומר (בראשית ג, טז):
"ואל אישך תשוקתך". (צב)

ג. נכללת נוקבא בענפיה, ומתקשטת בקישוטיה.
כל העולמות בי"ע - תיקוניה של נוק'.
מתעוררת לז"א להתחבר עמו,
ומזדווג עמה –
ביאה ראשונה וביאה שניה . (צד)

ד. ביאה ראשונה –
זהו שאמרו (סנהדרין כב:):
"האשה גולם היא
ואינה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי".
נותן רוח בתוכה,
זה בנימין - ב"ן,
שבו מעלה בניה למעלה –
אלו נשמותיהן של צדיקים.
ואורות מאירים ממנה להנהגתו של עולם,
אלו אורות של ב"ן.
כל תולדותיו של ב"ן תלויים בה,
ומתרי"ג איבריה היא ממשיכתם,
מחידושו של א"ס ב"ה שהוא מחדש בהם,
אלו מ"ן.
ביאה שניה –
יורדים כנגדן מ"ד מיסודו של זכר ;
אלו אורות של מ"ה,

וכל תולדותיו של מ"ה תלויים בו.
מתרי"ג איבריו הוא ממשיכם,
מחידושו של א"ס שהוא מחדש בהם.
יורד הכל ביסודה, ויושב שם זמן עיבורו.
יוצא ומתחלק לכל העולמות. (צג)

ה. מ"ה וב"ן - בנינם של כל הנבראים.
שבהם נראים מעשיו של א"ס ב"ה במשפיע ומקבל,
מתחדשים בזיווגם של זו"נ.
מ"ה מן הזכר, וב"ן מן הנקבה.

ו. ב' חיבורים לזיווג - נשיקין ויסודות.
נשיקין בראש, זיווגם כפול –
רוחו של זכר בפיה של נקבה
ורוחה של נקבה בפיו של זכר.
נמצאו שתי רוחות מתחברים כאחד.
זיווגם של יסודות, אחר שנתחברו,
משפיע הזכר לנקבה והנקבה לעולם. (צה)

פרק שביעי
י"ב הפרצופים והתלבשותם זה בזה ועתיק על גביהם

א. כללם של פרצופים י"ב,
והשאר מתפשטים מהם :
א"א ונוקביה, או"א,
ישו"ת ראשונים, ישו"ת שניים,
ישראל ורחל, יעקב ולאה,
מתלבשים אלו בתוך אלו. (א)

ב. פנימים מכולם - א"א ונוקביה,
פרצוף אחד הם,
שהזכר בימין והנקבה בשמאל.
ועל זרועותיו -
אבא לימין אי' לשמאל.
ג' פרקין בזרוע :
הראשון בחב"ד, השני בחג"ת, השלישי בנה"י.
וכתרם בגרונו.
ומגיעים עד טבורו.
נמצא גופו עד הטבור מכוסה תחתיהן,
חציו מאבא וחציו מאימא. (א*)

ג. יסו"ת מחזיהם של או"א ולמטה.
כתרם בחזה, ושאר כל גופם בפרקיהם של נה"י.
מחזה שלהם יסו"ת שניים כסדר הזה.
נמצאו:
או"א כלים בחזה של א"א,
ויסו"ת בטבורו.
כשבאים בז"א - מתארכים רגליהם בתוכו.
ומגיעים עמו עד סוף העולם. (ב)
ד. ז"א מחזיהם של יסו"ת ולמטה,
מתלבשים זה בזה, ומתלבשים בתוכו.
ורחל מחזה שלו ולמטה,
פעמים אב"א ופעמים פב"פ.
יסוד של נקבות פרק וחציו,
ושל זכרים שני פרקים.
נמצא יסודו של אבא יוצא מיסוד אי'
בתוכו של ז"א מן החזה עד היסוד,
שממנו יוצא יעקב מחזהו של ז"א ולמטה לפניו,
פני ז"א באחוריו של יעקב ;

ופעמים שהוא בא לצדו, פניו בפני רחל.
אלו אחוריים של אבא שנעשים פרצוף באור יסודו.
אחוריים של אי' מן החזה של ז"א ולמעלה
נעשים פרצוף באור יסודה - זו לאה,
מן הדעת עד החזה, מאחוריו של ז"א, פניה באחוריו. (ג'-ד'-ה')

ה. מאחוריו של יעקב בינו ובין ז"א –
לאה דור המדבר, נוק' שלו.
מב' צדדיו של ז"א שני אורות באלכסון –
ענני כבוד לימינו, ומן לשמאלו.
מב' צדדיה של לאה דור המדבר – שני אורות :
מטה האלהים, ומטה משה.
ומב' צדדיו של יעקב – שני אורות :
ערב רב לימינו, ועשו לשמאלו.
נמצאו ג' שורות של ג' ג'.
כשרחל אב"א עומדים כסדר הזה. (י)

ו. י"ח לאה הם ממלכיותיהם של או"א.
כיצד ?
מלכות אבא במקומה
ומלכות אימא חוצה לה ,
הרי ב' .
מלכותו של אבא בוקע מלכותה של אי'
ומאירה חוצה לה,
הרי ג' .
מלכותה של אי' בוקעת ויוצאה,
בוקעת גופו של ז"א ומאירה חוצה לו,
הרי ד' .
עיקר שבכולם זו שבחוץ,
והשאר טפלות לה. (ז)

ז. ד' מוחין דגדלות
וד' מוחין דקטנות,
הרי ח' .
התחילו של גדלות ליכנס,
ולא גמרו של קטנות לצאת,
הרי ח' אחרות.
ושתים אחרות נוספות עליהם –
א' מקטנות וא' מגדלות,
מפני ריבויים של אורות.
אלו י"ח נשים שהמלך מותר בהם.

ח. למעלה מן הפרצופים - עתיק,
זו מלכותו של א"ק שנעשית עתיק באצילות.
כנגד זה בבריאה - ממלכותה של אצילות ;
וכן יצירה, וכן עשיה.
עתיק - דכר ונוקבא,
זכר בפניו ונוק' באחוריו.
ראשונות של נוק' למעלה מאצילות,
זו רדל"א.
תחתונות שבה מתלבשים בא"א :
חסד בכתר,
גבורה בחכמה,
ת"ת בבינה,
פרקים ראשונים של נה"י בחג"ת,
ושניים בנה"י,
ושלישים שבנו"ה ומלכות עמהם - במלכות.
יוצאים ומאירים בכל שאר העולמות. (ח)

פרק שמיני
תיקוני הפרצופים והעולמות

א. תלת רישין בעתיקא :
רישא דלא אתידע, גלגלתא, ומוחא.
ב' נעשים ג' : גלגלתא אוירא ומוחא ;
דעתו של עתיק גנוז באוירא.
באלו מתנהגים כל העולמות
בחסד בדין וברחמים. (י)

ב. פנימיותן של רישין - הוי"ה,
החצוניות - אהי"ה.
הראשונים דע"ב ואהי"ה שלו,
השניים דס"ג,
השלישיים דמ"ה.
פנימי ומקיף ומקיף דמקיף בכל אחת ואחת.
במה הם מתפרשים ?
- בניקודיהם.
מנוקד הפשוט בתנועותיו - זה פנימי ;
מנוקד המלוי, כפשוטו - זה המקיף ;
מנוקד המלוי כולו קמץ, והפשוט בתנועותיו –
זה מקיף דמקיף,
זה הראש הראשון.
מנוקד הפשוט בתנועותיו, מקום צירי סגול ;
מנוקד המלוי כפשוטו.
מנוקד המלוי כולו קמץ –
זה הראש השני.

מנוקד הפשוט בתנועותיו,
מקום צירי סגול ומקום קמץ פתח ;
מנוקד המלוי כפשוטו ;
מנוקד המלוי כולו פתח –
זה הראש השלישי . (י)

ג. שבעה תיקוני רישא משבעה של עתיק,
סימנם : ג"ט קר"ע פ"ח.
גולגלתא לבנה . מחסדו של עתיק.
טלא דבדולחא מגבורה שלו.
קרומא דאזירא . מת"ת שלו.
רעוא דמצחא - מיסוד שלו.
עמר נקי מראשיתם של נו"ה,
שהם גבוהים מן היסוד.
פקיחו דעיינין מסופם.
חוטמא - ממלכות. ב' נחירים - לאה ורחל. (יא)

ד. תיקוניו של א"א :
נימין, חיורת, ודיקנא.
שלש הויות בכל ראש
ואחת כוללת אותם.
שלש הויות י"ב אותיות,
ואחת שקוללתן, הרי י"ג.
י"ג חיורתי - משלש שבכתר,
מקומם בין י"ג נימין, בין נימא לנימא.
י"ג נימין משלש שבאזירא.
י"ג תיקוני דיקנא משלש שבחכמה. (יב)

ה. י"ג תיקוני דיקנא :
אל רחום וכו' ;
מי אל כמוך נושא עון וכו'.
תיקון א' : ב' פאות.
תיקון ב' : שערות שבשפה עליונה.
תיקון ג' : אורח תחות חוטמא.
ד' : שבשפה התחתונה.
ה' : אורח תחות פומא.
ו' : רחבה של זקן.

ז' : שני תפוחים שנפנו.
ח' : שטח עליון - מזל נוצר.
ט' : שערות שבין מזל למזל.
י' : שערות הגרון .
י"א : שכולם שוין.
י"ב : פה פנוי.
י"ג : שטח תחתון - מזל ונקה.
שיעורם של מזלות עד הטבור. (יד)

ו. תיקוניו של ז"א : צל"ם.
צ' . מוחין פנימים,
ל' מ' - מקיפין שבו.
שבשעה שיצאו היו ד', זה מ' שלו.
חזרו שלשה בכליה של אי', זה ל'.
וט' נעשו בגופו, זה צ'.
של ד' בכחב"ד דאימא,
של ג' בחג"ת,
של ט' בנה"י. (טו)

ז. נימין חיורתי ודיקנא בז"א.
של א"א - י"ג,
של ז"א - ט'.
כשנשלם תיקונו נשלמים לי"ג. (טז)

ח. במצחו של ז"א
בוקעים ויוצאים מד' מוחין
ד' פרשיות של תפילין,
ומלבושיהם - בתים שלהם.
עשר ספירות הם :
חב"ד בתפילין .
חו"ג ברצועות של הראש .
ת"ת בקשר מלאחריהם,
שמשם יוצאת לאה ;
ב' רצועות יורדות - נו"ה,
נצח עד החזה, והוד עד הטבור.
תפילין מאימא :
קדש, והיה כי יביאך, שמע, והיה אם שמוע.
תפילין מאבא :
קדש, והיה כי יביאך, והיה אם שמוע, שמע. (יז)

ט. ואור מאימא מקיפו לז"א,
זהו טלית לבנה - שערות של ז"א,
אחר גדלותו ששרתה עליו אימא,
והגיעו נה"י שלה חדשים מאחוריו עד החזה,
מקיף לז"א ומקיף על ראש נוקבא.
מקיפו של ז"א - טלית,
מקיפה של נוקבא - ציצית שבו. (יח)

י. תיקוניה של נוק' -
ט"ו נימין בראשה, וצבעם ארגמ"ן.
וששה תיקונים בפניה מששה תיקוני דיקנא.
כשהם נשלמים נעשים ט'. (יט)

יא. תפילין שלה - של יד לז"א,
שהם נקשרים בשמאל שלו,
שנאמר (שיר השירים ח, ו):
"שימי כחותם על לבך כחותם על זרועך".
ומנו"ה דז"א הם נעשים,
שבהם חו"ב מאימא וחו"ב מאבא.
של אבא נעשים לה לחו"ב,
ושל אימא נעשים לה לחו"ג,
נכללים בבית אחד, שנו"ה פלגי גופא. (כ)

יב. יסוד אבא מכריע בין נו"ה שלו,
עומד ביסוד אימא ומכריע בין נו"ה שלה ;
נמצאו בו ד' אורות שמהם תפילין במצחו של יעקב.
אלו ואלו יוצאים ביעקב ונעשים תפילין במצחו.
חוזרים לאחוריהם וקושרים קשר מאחוריו.
חוזרים ויוצאים,
עד שיוצאים במצחה של רחל,
נעשים תפילין בראשה.
של יסוד אבא נשארם ביעקב.
של נו"ה דז"א נשארם לרחל.
חוזרים לאחור וקושרים קשר באחוריה.
של רחל : קדש, והיה כי יביאך, שמע, והיה אם שמוע.
של יעקב : הויות להדדי.
יסודו של ז"א בין כתפיה של רחל,
זה יו"ד שבתפילין.
ורצועה יוצאה ממנה לבנינה של נוק'.
ג' כריכות בקיבורת - ג"ר,

ז' בזרוע : ז"ת,
ג' באצבע . נה"י שבמוחיה. (כ)

יג. כללו של עולם :
אדם, ולבושו, מקיפיו, והיכלו.
אדם כיצד ?
זה תיקונו של פרצופו .
רמ"ח איברים ושס"ה גידים.
נר"ן בתוכו, ח"י מקיפים עליו.
ירד האור ליכנס בתוכו,
חלק נכנס, וחלק נשאר בחוץ,
שאינ הכלי יכול להגבילו,
מקיף לכליו, ומקיף לכל מה שתחתיו.
וממה שנכנס - חוזר ויוצא לחוץ
ומקיף על כליו בלבד.
אלו שני מקיפים : ישר וחוזר. (כא)

יד. לבושו כיצד ?
מהכאותיהם של אורות נעשה לבוש עליהם מבחוץ.
וחשמ"ל יש לזו"נ מאימא,
שבשעה שנכנסו נה"י שלה בתוכו –
עור ובשר ועצמות וגידין נכללו שלה בשלו,
חוץ מן העור שנמצא עודף על שלו מבחוץ,
ומכסה עליו מפני עיניהם של חיצונים . (כב)

טו. היכלות לפרצוף כבתים לאדם.
מלכויותיהם של ספירות - חיצוניות שלהם,
אלו ההיכלות.
ודמות אדם – פנימיות בתוכם.
לא שאין פנימיות וחיצוניות אלא זה,
אלא שזהו חילוקו של עולם .
חוזרים ומתחלקים כל אחד בשלו. (כג)

טז. ז' היכלות הם :
לבנת הספיר,
עצם השמים,
נוגה,
זכות,
אהבה,
רצון,

ק"ק.

היכל יסוד ומלכות : אחד.

היכל הוד - אחד.

היכל נצח - אחד.

היכל גבורה - אחד.

היכל חסד - אחד.

היכל ת"ת - אחד.

היכל ג' ראשונות - אחד.

אלו ז' היכלות שבבריאה,

שבהם כבודו של מקום מתפשט בתוכם.

נפש ורוח לכל אחד,

והכבוד נשמה להם בהיכל השביעי.

וג' דברים משמשים :

נקשרים בהם התחתונים בשרשם,

ונהנים הצדיקים מזיו השכינה,

ומלאכי השרת מקבלים מהם פעולתם.

יז. בסופו של אצילות - מסך,

מאורה של אימא הוא נעשה .

חשמ"ל יורד ומקיף מתחת רגליהם של ז"נ,

ואורות של אצילות עוברים בו ועושים בריאה.

נמצאה בריאה מסודה של אימא.

ממנה ליצירה מסך על מסך :
מסך מאימא לזו"נ, ומסך מז"א לנוק'.
נמצאת יצירה מסודו של ז"א.
ממנה לעשייה מסך על שנים :
מסך מאי' לזו"נ, ומסך מז"א לנוקבא,
מסך מנוק' לעולם שתחתיה .
נמצאת עשייה מסודה של נוק' . (יז)

יח. שמו של אצילות - ע"ב.
ירדו ס"ג מ"ה ב"ן לבי"ע.
חזרו ועלו.
עלה מ"ה והלביש על ס"ג,
עלה ב"ן והלביש על מ"ה.
נמצא ב"ן למעלה מכולן, זה מעקה,
שלא יהיה סיומם של אורות כשהם למטה,
ולא יהיו הקליפות אוחזות בהם,
שנאמר (דברים כב, ח):
"ועשית מעקה לגגך
ולא תשים דמים בביתך כי יפול הנופל ממנו". (יח)

יט. אלו ד' עולמות
שבהם מולך אדון יחיד על מעשיו.
עבודתם של תחתונים בכלם.
ויחודו של א"ס ב"ה מתיחד בכלם.
הוא שרבן של נביאים אומר (דברים י, ד):
"שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד".

פרק תשיעי
המלאכים, מדרגות הס"א ופעולותיה

א. תולדותיהם של ספירות ג':
מלאכים, סטרא אחרא (גשמים) [ונשמות].
לכל שליחות - מלאך.
הספירות גוזרות והמלאך עושה,
שנאמר (תהלים קג, כ):
"ברכו ה' מלאכיו גבורי כח
עושי דברו לשמוע בקול דברו". (קד)

ב. ס"א כיצד -
זהו שנאמר (ישעיה מה, ז):
"יוצר אור ובורא חושך עושה שלום ובורא רע".
יוצר אור - זה הימין,
ובורא חושך - זהו בשמאל,
עושה שלום - אלו מלאכי שלום,
ובורא רע - זה סמ'

מלאכי שלום - עשר כתות,
משמשין לעשר ספירות של ימין.
מלאכי חבלה - עשר מדריגות,
משמשין לעשר ספירות מצד שמאל.
עליהם הוא אומר (קהלת ז, יד):
"גם את זה לעומת זה עשה האלהים".

ג. ד' מדריגות - ד' קליפות,
עולמיו של סמ',
סותמים אורם של ספירות ומסלקים אותן,
במעשה התחתונים באים,
ועושים רעה בעולם :
נוגה, ענן גדול, ואש מתלקחת, ורוח סערה ;
שכן מפורשים ע"י יחזקאל (א, ד):
"וארא וכו' מתוך האש". (קיג)

ד. ד' קליפות - ד' עולמות לכל אחת,
שבם ה' פרצופים בעשר ספירות,

שתיקוניהם של תחתונים בד' עולמות,
ופגמיהם בד' עולמות.

זכו התחתונים -

האדון מנהג ברחמים, והשוטר עובר מפניו.

חטאו -

בעל הרחמים נסתלק, והשוטר עושה דין בחייבים.

בסילוקו של אדון מעשהו של שוטר,

הוא שנאמר (במדבר יב, ט-י):

"ויחר אף ה' בם וילך והענן סר מעל האהל

והנה מרים מצורעת כשלג".

ה. סדרי הדינים -

אלה שרשים של קליפות,

מהם מכניעים אותה, ומהם - מגביהים אותה,

לפי מעשיהם של תחתונים.

הוא שהכתוב אומר (ויקרא יח, ה):

"ושמרתם את חוקותי ואת משפטי

אשר יעשה אותם האדם וחי בהם".

פרק עשירי

הנשמה וחלקיה ותיקוניה ע"י עיבור וגלגול

א. עבודתו של מקום - לנשמות.

ה' שמות הם : נר"נ ח"י, מה' פרצופים.

חיה יחידה מאצילות,

נשמה מבריאה,

רוח מיצירה,

נפש מעשייה.

נמצא כחו של אדם

ממלכותו של עשייה עד כתרן של אצילות.

זהו שנאמר (בראשית א, כו):

"נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדו בדגת הים". (קה)

ב. תיקוניה של נשמה - גלגול ועיבור.

כיצד ?

עבודתה של נשמה תרי"ג מצוות,

השלימתם - עולה למנוחה,

ואם לאו - חוזרת ומתגלגלת.

לא כולה מתגלגלת,

אלא חלקיה הצריכים תיקון . (קיט)

ג. איזהו גלגול ואיזהו עיבור ?
גלגול - משעת לידה ועד מיתה ;
עיבור - ביאתו בכל שעה, ויציאתו בכל שעה.
מצוות שנתחייבה בהם - משלימתם בגלגול,
ושלא נתחייבה בהם - בעיבור משלימתם, והולכת לה.
צדיקים מתגלגלים לאלפים,
רשעים עד רבעים,
שנא' (עמוס א, ג):
"ועל ארבעה לא אשיבנו". (קכג)
ד. נפש בא בתחלה,
ואחריו רוח,
ואחריו נשמה,
וח"י אחריהן.

לכל נשמה לבושים.
מתגלגלת נפש לבדה ורוח לבדו ונשמה לבדה.
ומרכיבים נשמות בלבושים שלא במינם.

לא כל הנשמות שוות :
שלא כחדשות הישנות,
ולא כמגולגלות אחת המגולגלות שתיים.

ועל כולם הוא אומר (איוב לז, יב):
"והוא מסבות מתהפך בתחבולותיו לפעלים".
ואומר (שמואל ב יד, יד):
"וחשב מחשבות לבלתי ידח ממנו נדח".
ואומר (ישעיה מג, ז):
"כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו".
ואומר (שמות טו, יח):
"ה' ימלוך לעולם ועד".
ואומר (ישעיה ס, כא):
"ועמך כולם צדיקים לעולם ירשו ארץ
נצר מטעי מעשי ידי להתפאר".